

A Régiók Bizottsága véleménye – Az EU és a nemzetközi biodiverzitás-politika 2010 után

(2010/C 267/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- aggodalmát fejezi ki a biológiai sokféleség gyorsuló eltűnése által kiváltott súlyos következmények miatt, mind etikai szempontból, mind pedig a gazdasági és társadalmi stabilitás biztosítása, az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése és a millenniumi fejlesztési célok teljesítése szempontjából,
- hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség Unió- és világszerte való megőrzéséhez arra van szükség, hogy a regionális és helyi önkormányzatokat a rájuk szabott feladatok és a biológiai sokféleség csökkenésének megállítását elősegítő tevékenységek elvégzéséhez mérten elegendő emberi, pénzügyi és műszaki forrással és eszközzel lássák el. Az RB arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy járjanak elől jó példával,
- arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy az EU 2020 biodiverzitási stratégiájában korlátozott számú részcélra összpontosítson, köztük a mezőgazdaságra, a halászatra, a földhasználatra, illetve a biológiai élőhelyek pusztulására és szétaprózódására, továbbá tegye lehetővé a helyi önkormányzatok számára, hogy mérhessék saját hozzájárulásukat, és időben fogantathassanak korrekciós intézkedéseket,
- a célkitűzések elérése érdekében a 2013 utáni időszak uniós költségvetése által előirányzott pénzügyi eszközök jelentős növelésére szólít fel, továbbá arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy a lehető legtöbbet hozza ki az uniós finanszírozásból, különösen azáltal, hogy megoldást keres a strukturális alapoknak a biológiai sokféleség területén tapasztalható elégtelen felhasználásával kapcsolatban, illetve azáltal, hogy új utakat keres a biológiai sokféleség és a Natura 2000 integrált finanszírozási modelljének hatékonyabbá tételére,
- felkéri az EU-t és az Európai Bizottságot annak megvizsgálására, hogy az RB miképpen lehet megfigyelőként tagja annak az uniós delegációnak, amely részt vesz az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményének COP 10 konferenciáján – ezáltal ugyanis biztosítva lenne a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő képviselője –, valamint felajánlja az ezen a téren folytatott decentralizált fejlesztési együttműködés támogatása révén történő hozzájárulását,
- arra buzdítja a COP 10-et, hogy a 2011–2020-as időszakra szóló stratégiai terv kiegészítéseként fogadjon el egy kimondottan a nemzeti szint alatti hatóságokkal foglalkozó határozatot, amely magában foglal egy, a helyi önkormányzatokról és a biodiverzitásról szóló, a 2011–2020-as időszakra vonatkozó cselekvési tervet is, hogy tovább lehessen bővíteni és jobban ki lehessen használni a nemzeti szint alatti hatóságok által a Biológiai Sokféleség Egyezmény stratégiai tervének végrehajtásához nyújtott jelentős hozzájárulást.

Előadó:	Linda GILLHAM (UK/EA), Runnymede kerületi önkormányzat tagja
Referenciaszöveg:	Közlemény a következő tárgyban: <i>A biológiai sokféleséggel kapcsolatos lehetséges uniós koncepciók és célkitűzések a 2010 utáni időszakra</i>
	COM(2010) 4 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A. Általános észrevételek

1. úgy véli, hogy a biológiai sokféleség védelme alapvetően fontos az emberi egészség és jólét szempontjából az ökoszisztéma által akár közvetve, akár közvetlenül nyújtott szolgáltatások révén. Mindenkinek joga van az egészséges és fenntartható környezethez, ehhez pedig szükséges a biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható kiaknázása, tiszteletben tartva, hogy a biodiverzitás központi szerepet játszik az éhezés ellen és az élelmiszer-biztonságért világszinten folytatott küzdelemben. A Régiók Bizottsága aggodalmát fejezi ki az ökológiai rendszerek biológiai sokféleségének gyorsuló eltűnése által kiváltott súlyos következmények miatt a jelenlegi és jövőbeli nemzedékekre nézve, mind etikai szempontból, mind pedig a biodiverzitás mint önálló érték elismerése, a gazdasági és társadalmi stabilitás biztosítása, az éghajlatváltozás enyhítése és a millenniumi fejlesztési célok teljesítése szempontjából;

2. támogatja, hogy – a természet mint az emberiség öröksége immanens értékének hangsúlyozása mellett – lépjenek előre a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások gazdasági értékének munkája terén, s azt építsék be a politikaalkotásba. Örömmel nyugtázza, hogy „Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség gazdaságtana” című nemzetközi tanulmánynak köszönhetően egyre jobban megértik a biológiai sokféleség gazdasági értékét és azt, hogy a cselekvés elmulasztása vállalhatatlan költséget jelent. Az RB üdvözlöi, hogy a fenti tanulmány „D 2 Report for Administrators” részében külön szólnak majd a helyi és regionális dimenzióról;

3. rámutat, hogy a 2010-es uniós és nemzetközi célkitűzések hozzájárulása alapvető ahhoz, hogy helyi és regionális szinten világszerte hasznos intézkedésekre kerüljön sor a biológiai sokféleség megőrzése érdekében. Az Európai Unióban számos példa van a megfelelő gyakorlatokra. A Régiók Bizottsága mégis komolyan aggódik amiatt, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatban 2010-re kitűzött uniós, illetve nemzetközi célkitűzések egyike sem valósult meg a megtett ígéretek és a valóságban végrehajtott intézkedések között tátongó szakadék miatt;

4. úgy véli, hogy a biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos célok elérése érdekében alapvetően fontos, hogy a hatóságok, beleértve a helyi és regionális önkormányzatokat, megfelelő egyensúlyt teremtsenek a fejlesztési politikák és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célok között, valamint hogy elősegítsék az ösztönző eszközök alkalmazását a biológiai sokféleség megőrzésének támogatása érdekében;

A helyi és regionális önkormányzatok bevonása a jobb kormányzásba és kommunikációba

5. a Régiók Bizottsága kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a biológiai sokféleség megszűnésének megállításában és a biodiverzitás fenntartását célzó stratégiák felállításában a helyi és regionális önkormányzatok igazgatása alá tartozó területeken. Mindezt az Eurobarométer által a közelmúltban az európai polgároknak a biológiai sokféleséggel való viszonyulása témájában folytatott felmérés 2010. márciusban közzétett eredményei fényében kell tekinteni, amelyek szerint az európaiaknak csupán 38 %-a ismeri a kifejezés jelentését, és mindössze 17 %-a érzi úgy, hogy a biodiverzitás csökkenése közvetlenül érinti őt. E célból az RB ismét megerősíti abbéli szándékát, hogy ösztönözze a biodiverzitás megőrzését célzó projekteket, és hozzájáruljon az érdeklődés felkeltéséhez a polgárok körében helyi és regionális szinten, valamint ahhoz, hogy szinergiák teremthetők az érdekeltek és a közsféra szervei között, és ennek kapcsán rendezvényeket szervezzen az OPEN DAYS 2010 során;

6. hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség világszerte való megőrzéséhez arra van szükség, hogy a regionális és helyi önkormányzatokat a rájuk szabott feladatok és a biodiverzitás csökkenésének megállítását elősegítő tevékenységek elvégzéséhez mérten elegendő emberi, pénzügyi és műszaki forrással és eszközzel lássák el. A regionális és helyi önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy a helyi közösségeket saját helyi környezetük megőrzésében segítsék, és támogassák azokat az önkéntes szervezeteket, amelyek a nagyközönséget a természeti környezet megóvására készítik és ösztönzik. A helyi és regionális önkormányzatok egyéb fontos feladatai közé tartozik még az oktatás, az egészségügy és egészségmegőrzés, valamint a földhasználat tervezésével és a földtulajdonlással kapcsolatos ügyek. Az RB arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy járjanak elől jó példával;

7. hiszi, hogy az Egyesült Nemzetek által a biológiai sokféleség nemzetközi évének nyilvánított 2010-es év meg fogja erősíteni uniós és nemzetközi szinten a globális biodiverzitás-válság leküzdése iránti elkötelezettséget, miközben bátorítja a helyi és regionális önkormányzatok tevékeny részvételét is;

8. üdvözlöi a biodiverzitás védelméhez való hozzájárulás és a polgárok biodiverzitás iránti érzékenységének felkeltése céljából számos regionális és helyi hatóság által kezdeményezett projekteket. Az előbbieket lehetnek például a természetvédelmi területek létrehozását vagy a leromlott állapotú élőhelyek helyreállítását célzó projektek, illetve a vizes élőhelyek és egyéb ökoszisztémák megőrzése, a zöldterületek kialakítása vagy a biológiai sokféleség megőrzését figyelembe vevő városstervezés, az utóbbiak pedig a városi övezetekben található legszebb kertek és zöldterületek versenyei. A zöldövezeti kertek létfontosságú menedéket nyújtanak madaraknak és egyéb állatoknak, továbbá alapvető szerepük van a levegő hűtésében és szűrésében, valamint a szén-dioxid megkötésében;

B. Az EU 2020-as biodiverzitási stratégiája felé

9. az RB üdvözli a Környezetvédelmi Tanács által 2010. március 15-én elfogadott és az Európai Tanács által 2010. március 25–26-án megerősített, „a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlásának megállítása az Európai Unióban, és azoknak a lehetőségek keretén belüli helyreállítása, valamint a biológiai sokféleség globális csökkenésének megelőzéséhez való uniós hozzájárulás fokozása” című dokumentumban szereplő 2050-es jövőképet és a 2020-ra megfogalmazott nagyra törő célkitűzést. Mindez az EU megújult elkötelezettségéről tanúskodik arra vonatkozóan, hogy kézzelfogható eredmények szülessenek;

10. aggodalmának ad azonban hangot amiatt, hogy az EU 2020 stratégia fenntartható növekedéssel kapcsolatos célkitűzésén belül a biológiai sokféleséggel továbbra sem saját jogán foglalkoznak, hanem alárendelik azt a gazdasági növekedési mintáknak és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság elérésének;

11. üdvözli, hogy az ökoszisztéma-szolgáltatásokat – az RB korábbi javaslatának megfelelően – a 2020. évre szóló célkitűzésben figyelembe vették, azzal a céllal, hogy helyreállításuk révén megfordítsák a jelenlegi tendenciát; ebben a kontextusban ugyanakkor kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, pontosítsák, hogyan kell értelmezni helyi és regionális szinten a helyreállításra vonatkozó célkitűzés korlátozását, vagy „a lehetőségek keretén belül” kifejezést;

12. egyetért a Tanáccsal abban, hogy a súlyos környezeti, gazdasági és társadalmi következmények elkerülése végett hatékony fellépésre van sürgető szükség;

13. elismeri, hogy a fentiek fontos lépést jelentenek az EU az irányú elkötelezettségének bizonyításához, hogy a tettek mezejére fog lépni, és példájával elől fog járni a Biológiai Sokféleség Egyezményt (CBD) aláíró felek konferenciájának 2010. októberében Nagójában sorra kerülő 10. találkozója (COP 10) során;

14. támogatja a Tanács felhívását az Európai Bizottság felé, hogy nyújtson be egy 2020-as uniós biodiverzitási stratégiát a Biológiai Sokféleség Egyezményt aláíró felek konferenciájának 10. találkozója során elért eredmények figyelembevételével;

15. hangsúlyozza, hogy az EU 2020 biodiverzitási stratégia csak akkor lesz képes a helyszínen elérni a biodiverzitással kapcsolatos 2010 utáni európai és nemzetközi célkitűzéseket, ha a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a földhasználók, illetve -tulajdonosok számára határozott támogatást biztosít. A stratégiának szembe kell néznie a strukturális alapoknak a környezetvédelemmel és a biodiverzitással kapcsolatos ügyek szempontjából történő jelenlegi elégtelen felhasználásával, és – a helyi és regionális önkormányzatok helyszíni fellépését elősegítendő – ösztönöznie kell a legjobb gyakorlatok cseréjét. A legjobb gyakorlatoknak az önkormányzatok körében történő előmozdítása, valamint a biodiverzitással kapcsolatos közös gondok azonosítását és a megoldások megosztását lehetővé tevő fórum felállítása révén lesz mód a helyi és regionális önkormányzatok kapacitásainak megerősítésére;

16. örömmel állapítja meg, hogy az ökológiai infrastruktúra ⁽¹⁾ létrehozására irányuló felhívását a Tanács ⁽²⁾ átvette, ami megnyitja a lehetőséget az Európai Bizottság előtt, hogy előkészítse az

(1) CdR 22/2009 fin.

(2) A Környezetvédelmi Tanács 2010. március 15-i ülésének következtetése.

Unió 2010 utánra szóló, ökológiai infrastruktúrára vonatkozó stratégiáját. Egy ilyen stratégiának a szubszidiaritási elv tiszteletben tartása mellett magában kellene foglalnia a területi dimenziót, és lehetővé kellene tennie, hogy a különösen helyi és regionális szinten immáron létező kezdeményezéseket integrálni lehessen egy egységbe;

A helyi és regionális önkormányzatoknak az EU 2020 biodiverzitási stratégia előmozdításában betöltött szerepe

17. aláhúzza, hogy az EU 2020 biodiverzitási stratégia akkor lehet sikeres, ha valamennyi szereplő és helyi érdekelt fél részt vesz a politika kidolgozásában és végrehajtásában a többszintű kormányzás valódi modelljének megfelelően. Fontos a biológiai sokféleség és az ökológiai rendszerek védelmében érdekelt valamennyi fél bevonása, beleértve a tudományos szakértőket, a biodiverzitást elősegítő intézkedések felelőseit, a nem kormányzati szervezeteket és az oktatási intézményeket is;

18. hangsúlyozza, hogy a madarokról és az élőhelyekről szóló irányelveket regionális és helyi szinten is teljes körűen alkalmazni kell, fel kell gyorsítani a Natura 2000 hálózat létrehozását és teljes kiépítését, valamint megfelelő – és a biodiverzitásnak az Unió területén való egyenlőtlen eloszlását figyelembe vevő – finanszírozási rendszert és hatékony kezelési és helyreállítási intézkedéseket kell bevezetni;

19. ezzel kapcsolatban üdvözli a Környezeti Tanács március 15-i felhívását olyan részvételi megközelítésekre, melyek „a föld- és tengerhasználatban közvetlenül részt vevő személyek és különösen a helyi közösségek részéről alulról induló, egymást kiegészítő szükséges kezdeményezéseket fognak létrehozni”;

20. aláhúzza a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepét abban, hogy tudatosítsák a polgároknak a biológiai sokféleség fontosságát és kéri, hogy a tagállamok több támogatást nyújtsanak az európai és nemzeti jogszabályok végrehajtásában;

21. arra bátorítja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy dolgozzanak ki biodiverzitásra irányuló programokat, valamint hogy a területrendezéssel kapcsolatos tervezésbe és engedélyezési folyamatba vonják be a biológiai sokféleségre vonatkozó célkitűzéseket is, segítsék elő a zöldterületek kiterjesztését a talajromlásnak, az ökoszisztémák károsodásának, továbbá a tájak és élőhelyek feldarabolódásának a kivédése, valamint az éghajlatváltozás negatív hatásainak a minimalizálása érdekében, és keressék annak lehetőségét, hogy a természetes élőhelyek helyreállítását és kialakítását ötvözzék a területrendezési és földhasználati kezdeményezésekkel. Másfelől kiemeli, hogy a gyéren lakott, illetve azon területek esetében, ahonnan jól hozzáférhetőek nagy kiterjedésű, már természetvédelmi területnek minősülő zöldterületek, meg kell határozni a természetvédelem módját és javítani kell a minőségét, valamint javítani kell az együttműködést a területrendezés egyéb területein;

22. úgy ítéli meg, hogy az a tény, hogy a Tanács elismerte a bevált gyakorlatok cseréjének szükségességét annak érdekében, hogy a biodiverzitás csökkenése elleni harcban biztosítsa a források optimalizálását, azt eredményezi, hogy az Európai Unió és a tagállamok nagyobb mértékben támogatják az ilyen tapasztalat-cserét a területi önkormányzatok között;

23. támogatja azokat a kezdeményezéseket és hálózatokat, amelyek a területi önkormányzatok önkéntes vállalásait segítik elő, és biztosítják a bevált gyakorlatok európai szintű terjesztését is: ilyen például a „biodiverzitás európai fővárosainak” LIFE + elnevezésű projektje;

A biológiai sokféleség beillesztése a kulcságazatokba

24. megjegyzi, hogy a biológiai sokféleség megőrzése és az ökoszisztéma-szolgáltatások védelme olyan átfogó kérdéskör, mely a különböző szinteken elhelyezkedő valamennyi szereplő közös munkáját igénylő, rendszerszerű megközelítést követel meg;

25. megismétli az „Új lendület a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához” című véleményébe ⁽³⁾ foglalt ágazatspecifikus ajánlásokat, és rámutat arra, hogy a biológiai sokféleség hatékony és megbízható védelme csak úgy lehetséges, ha a földhasználat változása és a környezetszennyezés stb. okozta élőhelypusztulásért, -felaprózódásért és -romlásért felelős kulcságazatokat érintő szélesebb stratégiába és politikákba ágyazódik bele. Ezen ágazatok közé tartozik a mezőgazdaság/erdészet, az energia, a szállítás, az éghajlatváltozás és a vidékfejlesztés/területrendezés is. Ezenkívül minden, az EU részvételével kötött kereskedelmi megállapodásnak tekintettel kell lennie a biológiai sokféleség csökkenésére és mérsékelnie kell azt;

26. újra felkéri a tagállamokat, hogy dolgozzák át adórendszerüket a biodiverzitás erőteljesebb ösztönzése érdekében, például a biogazdálkodásból származó, vagy a Natura 2000 hálózathoz tartozó területeken termelt termékek után fizetendő HÉA csökkentése révén, valamint a biodiverzitásra nézve káros magatartásra sarkalló adók, illetékek és támogatások eltörlésén keresztül;

27. hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség védelme és helyreállítása számos költséghatékony lehetőséget nyújt az éghajlatváltozás enyhítésére vagy a hozzá való alkalmazkodásra, például környezetbarát folyosók kialakítása révén, melyek célja a vizes területek állapotának javítása vagy teljes visszaállítása, a folyók természetes állapotának helyreállítása és a zöldtetők elterjesztése, illetve a jelentős élőhelyek hálózatainak létrehozása által;

Megfelelő részcélok, mutatók és a célok elérését lehetővé tevő költséghatékony intézkedések kijelölése

28. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy korlátozott számú részcélra összpontosítson, melyek világos és közérthető nyelven jelenítik meg a stratégiát, és lehetővé teszik a helyi önkormányzatoknak saját hozzájárulásuk mérését, valamint a korrekciós intézkedések időbeni foganatosítását. Ezeknek a céloknak a környezet állapotára vonatkozó, nehezen mérhető célkitűzésektől a „nyomásgyakorlással kapcsolatos” célok felé kell elmozdulniuk. A részcélok számát 5-6-ra kellene korlátozni, és szerepeljen közöttük a mezőgazdaság, a halászat és a tengeri környezet, a földhasználat, illetve a biológiai élőhelyek pusztulása és szétaprózódása;

29. ajánlja, hogy a szubszidiaritás szempontját is figyelembe véve gondosan fogalmazzanak meg egy földhasználattal és területrendezéssel kapcsolatos részcélt a biológiai élőhelyek pusztulására és szétaprózódására irányuló nyomás ellen. A helyi és

regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak az ökológiai hálózatok koncepciójának alkalmazásában, és ahhoz is ők vannak a legjobb helyzetben, hogy a sűrűn lakott zsúfolt területek, illetve a ritkán lakott kiterjedt területek eltérő szükségleteit számításba vegyék. Egy ilyen cél megvalósításához a helyi és regionális önkormányzatok alapvető módon járulhatnak hozzá;

30. aláhúzza egy az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által ez év júniusában meghatározandó világos referenciaszint fontosságát, mely a biológiai sokféleség csökkenésének megállításával és az ökoszisztémák visszaállításával kapcsolatos részcélok és mutatók vonatkozásában biztosítaná a folyamatos nyomon követést és jelentéstételt. Pozitív eredmények eléréséhez minőségi referencia-adatokra és folyamatos nyomon követésre, illetve jelentősen megnövelt finanszírozásra is szükség lesz. Az összeg egy részét a területfejlesztőkre rótt kötelezettségek révén lehet előteremteni, ugyanakkor a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére álló pénzügyi eszközök elégtelenek, hacsak az EU és a tagállamok nem állapodnak meg az ilyen célra történő finanszírozás jelentős emelésében.

31. felkéri az EU-t és a tagállamokat, hogy referenciaszintjükbe és mutatóikba vonják be az ökológiai rendszerek fogalmát is. Erre jó példa az ökoszisztéma-szolgáltatások biofizikai térképeinek az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által kidolgozott első sorozata;

Az új célkitűzés elérésének finanszírozása

32. rámutat, hogy a biológiai sokféleség védelmére szánt jelenlegi költségvetési keret nem elegendő a célkitűzések eléréséhez, beleértve a Natura 2000 célkitűzéseit is, és ezért a 2013 utáni időszak uniós költségvetése által előirányzott pénzügyi eszközök jelentős növelésére szólít fel; az új támogatási irányelvek és programok kialakítása során figyelni kell arra, hogy a támogatásból kizárják azokat az intézkedéseket, amelyek hátrányos hatással járhatnak a biológiai sokféleségre nézve;

33. arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy a lehető legtöbbet hozza ki az uniós finanszírozásból, különösen azáltal, hogy megoldást keres a strukturális alapoknak a biológiai sokféleség és a környezetvédelem területén tapasztalható elégtelen felhasználásával kapcsolatban, illetve azáltal, hogy új utakat keres a biológiai sokféleség és a Natura 2000 integrált finanszírozási modelljének hatékonyabbá tételére;

34. megismétli arra irányuló felszólításait, ⁽⁴⁾ hogy az állami támogatásokhoz való hozzáférést az ökológiai feltételekhez való kötöttség rendszerének segítségével szabályozzák, különösen a közös mezőgazdasági politikát és a közös halászati politikát illetően; felkéri egyébiránt a tagállamokat annak támogatására, hogy a különböző gazdasági ágazatok igazságos mértékben járuljanak hozzá az ökoszisztéma-szolgáltatások helyreállítási költségeihez;

35. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség legutóbbi következtetéseinek ⁽⁵⁾ fényében azt ajánlja, hogy úgy alakítsák át a közös agrárpolitikát, hogy az lehetővé tegye a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodás jobb támogatását;

⁽⁴⁾ CdR 22/2009 fin, CdR 218/2009 fin.

⁽⁵⁾ Lásd az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 12/2009. sz. technikai jelentését: „Distribution and targeting of the CAP budget from a biodiversity perspective” [a KAP költségvetésének elosztása biodiverzitási szempontból].

⁽³⁾ CdR 22/2009 fin.

36. felszólítja az Európai Bizottságot olyan finanszírozási mechanizmusok létrehozására, melyek lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok kapacitásának növelését a területükön létező biológiai sokféleség megőrzése és csökkenésének megállítására, illetve a legjobb gyakorlatok régióközi cseréjének előmozdítása érdekében;

Invazív fajok

37. rámutat, hogy a nem honos invazív fajokat a biológiai sokféleséget globális léptékben fenyegető tényezőknek tekintik a Biológiai Sokféleség Egyezményt aláíró felek legutóbbi öt konferenciája során e tekintetben hozott határozatok értelmében;

38. felhívja a figyelmet a berni egyezmény keretében 2003-ban kifejlesztett, az invazív fajokra vonatkozó európai uniós stratégiára. „A 2010-ig és az azon túli időszakokra szóló uniós cselekvési terv”⁽⁶⁾ ötödik célkitűzése az invazív idegen fajok elleni nemzeti stratégiák kifejlesztésére szólítja fel a tagállamokat. Az RB ebben a vonatkozásban megismétli az Európai Bizottsághoz intézett felszólítását⁽⁷⁾ az invazív fajok elleni uniós stratégia kidolgozására.

39. aláhúzza, hogy az éghajlatváltozásra adott válaszként terjed ki egyes fajok élőhelye, és ez a folyamat az elkövetkezendő évtizedekben folytatódni fog, aminek következtében további fajok válhatnak invazívá.

40. sajnálattal látja, hogy az átlagember milyen kevésbé érti a nem honos invazív fajok jelentette fenyegetést. E kérdések fokozott tudatosítása és megértése kulcsfontosságú a lakosság szélesebb bevonásához, hiszen ha az emberek változtatnának magatartásukon, csökkentenék az invazív fajok behurcolásának és terjedésének kockázatát, valamint segítenének azok felderítésében és ellenőrzésében is. A helyi és regionális önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy helyi szinten párbeszédet kezdeményezzenek a nagyközönséggel az emberek jobb tájékoztatása és bevonása érdekében;

41. rámutat, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak az oktatásügyön keresztül, illetve földtulajdonosként is van szerepük. Ezenfelül szakértői gárdájuk a legfontosabb nem kormányzati érdekcsoportokkal vállvetve segítheti a nemzeti kormányzati szerveket az invazív fajok elleni küzdelemben, a rendelkezésre álló kapacitásokat és forrásokat a felderítési és ellenőrzési lehetőségek javítása érdekében optimálisan felhasználva;

C. Az RB hozzájárulása az Egyesült Nemzetek Biológiai Sokféleség Egyezményéhez (CBD) és az azt aláíró felek 10. konferenciájához (COP 10)

42. tisztában van azzal, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kérdések nem állnak meg az országhatároknál, és ezért koherens intézkedések megtételére szólít fel nemcsak uniós, hanem nemzetközi szinten is;

43. hangsúlyozza a biodiverzitás globális szinten való fenntartásának és helyreállításának fontosságát, beleértve az ökoszisztéma-szolgáltatásokat, ezáltal világszerte hozzájárulva a

⁽⁶⁾ „A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása 2010-ig – és azon túl” című európai bizottsági közleményhez (COM(2006) 216 végleges) csatolt SEC(2006) 621 jelzésű dokumentum.

⁽⁷⁾ CdR 22/2009 fin.

szegénység megszüntetéséhez, az élelmiszerbiztonsághoz és a helyi fejlődéshez. Úgy véli, hogy ezért a Biológiai Sokféleség Egyezmény lényeges mértékben hozzájárul a millenniumi célkitűzések megvalósításához, különösen pedig a környezeti fenntarthatóságról szóló 7. célkitűzéshez.

44. felkéri az EU-t és az Európai Bizottságot annak megvizsgálására, hogy az RB miképpen lehet megfigyelőként tagja a COP 10-en részt vevő uniós delegációnak, mert ezáltal biztosítva lenne a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő képviselése nemcsak a nemzeti delegációkban, hanem az EU-küldöttségben⁽⁸⁾ is;

45. felajánlja, hogy az európai, illetve a fejlődő országokbeli helyi és regionális önkormányzatok között a biodiverzitás és az ökoszisztémák fenntartható kezelése terén megvalósuló decentralizált fejlesztési együttműködés támogatásával hozzájárul a Biológiai Sokféleség Egyezmény folyamatához és annak keretében a COP 10 konferenciához;

46. arra buzdítja a COP 10-et, hogy fogadja el a 2011–2020-as időszakra szóló egyezmény felülvizsgált és aktualizált stratégiai tervét, hogy a CBD stratégiai tervezésének 2010 utáni folytonosságát biztosítsák;

47. üdvözli az előzetes stratégiai tervben arra vonatkozóan tett utalást, hogy az ökológiai rendszerek fenntartása és visszaállítása általában költséghatékony módokat nyújt az éghajlatváltozás elleni fellépésre, aminek folytán az éghajlatváltozás elleni fellépés számos lehetőséget teremt a biológiai sokféleség megőrzéséhez és fenntartható használatához;

48. egyetért azzal, hogy nemzetközi és nemzeti szinten egyaránt fokozottabb konvergenciára van szükség az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése elleni, egymást kölcsönösen fokozó erőfeszítések terén, aminek révén a riói egyezmények keretében elindult globális folyamatok kínálta lehetőségek optimális kihasználására nyílik lehetőség;

49. elismeri, hogy a CBD megvalósítására ez idáig hozott intézkedések elégtelenek bizonyultak a 2010-es nemzetközi célkitűzés eléréséhez;

50. támogatja a stratégiai célokat és az elérhető és egyben mérhető 2020-as fő és másodlagos célkitűzéseket, melyek a nemzeti, és különösen a szubnacionális célkitűzéseken keresztül hatékonyabb keretet nyújtanak. A célkitűzések számának csökkentését javasolja ahhoz, hogy a stratégia érthetőbbé és célzottabbá váljon;

51. olyan új fő célkitűzés mellett száll síkra, mely egyértelműen kimondja azt, hogy 2020-ra a CBD-t aláíró valamennyi fél be kell, hogy vonja a helyi és regionális önkormányzatokat az egyezmény végrehajtásába; ennek az együttműködésnek különösen a biodiverzitásról szóló stratégiák és nemzeti cselekvési tervek végrehajtására és felülvizsgálására, valamint a területi önkormányzatok szintjét érintő kapacitásépítési támogatásra kell kiterjednie;

⁽⁸⁾ A CBD titkárságának végrehajtó titkára 2010. február 4-én a CBD-t aláíró minden félnek elküldött egy jegyzéket, melyben felkéri őket, hogy nevezzenek ki polgármestereket és helyi önkormányzatokat a saját COP 10-es delegációikba.

52. arra ösztönzi a COP 10 konferenciát, hogy fogadjon el egy kimondottan a nemzeti szint alatti hatóságokkal foglalkozó határozatot, és megemlíti ebből a szempontból a COP 10 számára a városokról, a helyi önkormányzatokról és a biodiverzitásról kidolgozott CBD-határozattervezetet és a hozzá tartozó, a városokról, helyi önkormányzatokról és a biodiverzitásról szóló 2011–2020-as előzetes cselekvési tervet. ⁽⁹⁾ Ilyen, koherens cselekvési tervre van szükség a nemzeti szint alatti hatóságok részéről a 2011–2020-as CBD cselekvési tervhez nyújtandó jelentős

hozzájárulás további bővítéséhez és jobb kihasználásához. Az RB méltatja ebből a szempontból a „Global Partnership on Cities and Biodiversity” programot és az ICLEI „Local Action for Biodiversity (LAB)” programját;

53. tudomásul veszi a városi biodiverzitás szingapúri mutatóját (CBI), melyet a COP 10 során fognak bemutatni. Ezt a mutatót tovább kell fejleszteni, hogy más hatóságok esetében is lehessen önkéntes módon használni.

Kelt Brüsszelben, 2010. június 10-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

⁽⁹⁾ 2010. január 27-i dokumentum: http://www.cbd.int/authorities/doc/CBD%20Plan%20of%20Action_2010_01_draft.doc.